

HandläggareAlva Engström
Telefon: 08-508 28 776**Till**Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2024-11-05, p. 11

Vattenprovtagning vid Stockholms strandbad - Resultat från sommaren 2024

Miljöförvaltningens redovisning

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens redovisning
2. Överlämna tjänsteutlåtandet till berörda stadsdelsnämnder, verksamhetsutövare och Havs- och vattenmyndigheten.

Anna Hadenius
FörvaltningschefMonika Gerdhem
Avdelningschef

Sammanfattning

Årets sommar har kännetecknats av ett omväxlande väder som inkluderat både högsommarvärme och regnperioder med svalare väder. Sommaren inleddes med ett svalt väder större delen av juni månad som övergick till höga temperaturer i slutet av månaden. Under juli föll det stora regnmängder som i augusti byttes ut till höga temperaturer och ett torrare klimat. Badplatserna i staden är mycket populära besöksplatser för stockholmarna, till stor del familjer med barn i olika åldrar, och belastningen på stadens 33 officiella badplatser har tidvis varit hög.

Av de totalt 300 prover som togs under sommaren visade 97 % av proverna på godkänt resultat (240 prover visade resultatet tjänligt och 50 prover resultatet tjänligt med anmärkning). Andel otjänliga prover var således totalt 3 % (10 prover visade resultatet otjänligt).

Generellt sett är badvattnet vid Stockholms officiella badplatser ur hygienisk synpunkt av god kvalitet. Årets otjänliga prover har varit koncentrerade till åtta badplatser. Efter omprov har provsvaren i de flesta fallen visat ett godkänt resultat. Orsaken till avvikande resultat är oftast väderförhållanden med kraftig nederbörd, förekomst av sjöfågel och mänskligt beteende. De flesta tillfällen

med otjänliga prover har infallit i juli och under andra halvan av säsongen, då stora mängder nederbörd fallit, temperaturen har blivit högre och sjöfågel uppehållit sig på en del stränder innan flytten söderut. Den mängd nederbörd som fallit under juli, i kombination med att fåglarna har förorenat gräsmattor och stranddytor, har troligtvis kontaminerat badvattnet med bakterier. Vid alla tillfällen där provresultatet varit otjänligt har förvaltningen gått ut med information om avrådan från bad och baden har genom berörda stadsdelsförvaltningar skyltats med avrådan från bad.

Under augusti månad har Långsjön uppvisat algblomning vid de två provtagningspunkterna Långsjöbadet samt Herrängens brygga. Information med avrådan från bad har anslagits både på badplatserna och på Havs- och vattenmyndighetens sida Badplatsen.

Utöver provtagnings- och myndighetsrollen har förvaltningen också ett uppdrag från verksamhetsutövarna att hantera mediakontakter och kontakter med allmänheten med anledning av badplatsernas vattenkvalitet. Förvaltningen har i år kontaktats av lokala tidningar, Dagens Nyheter, TV4, SVT:s lokala nyhetsredaktion för Stockholm och Sveriges Radios nyhetsredaktion - Ekot.

Utredning av nya bad

Trafikkontoret har under 2024 haft två stadsövergripande budgetuppdrag att dels samordna inrättandet av fler badplatser i staden, dels att identifiera lämpliga platser att avskaffa badförbudet på. Miljöförvaltningen har på uppdrag av trafikkontoret provtagit 16 platser för potentiellt nya bad i staden under sommarens badsäsong.

Av de totalt 94 prover som togs under sommaren på dessa platser visade 89 procent av proverna på godkänt resultat (71 prover visade resultatet tjänligt och 13 prover resultatet tjänligt med anmärkning).

Det är flertalet faktorer som utöver att badvattenkvaliteten är god ur hygienisk synpunkt spelar in i om en plats är lämplig att anlägga som badplats eller inte. Trafikkontorets utredning av dessa 16 platser kommer pågå även under nästkommande badsäsong. Utredningen ska ge tillräckligt med underlag för att kunna bedöma om platsen är lämplig som offentlig badplats. Provtagningar av badvattenkvaliteten på dessa platser kommer därför fortsätta även under 2025.

Bakgrund

I Stockholms stad finns 33 officiella badplatser längs Mälarens stränder, Saltsjön och i mindre insjöar. Ansvaret för skötsel och underhåll av de officiella badplatserna ligger på den stadsdelsnämnd där badet är beläget förutom när det gäller Ekhagen, Hässelby strandbad och Sköndalsbadet. Ekhagen drivs av Djurgårdsförvaltningen, Hässelby strandbad av Stockholm Exergi och ansvaret för drift av Sköndalsbadet har Idrottsförvaltningen.

Ett officiellt strandbad måste uppfylla vissa grundläggande krav som anges i EU-direktivet om förvaltning av badvattenkvaliteten (2006/7/EG), nedan badvattendirektivet, och i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten (HVMFS 2012:14). Badvattnet ska vara tjänligt ur hygienisk synpunkt, vilket bedöms utifrån vattenprover som tas under sommaren. Det ska finnas informationsskyltar med ***Avrådan från bad*** om badvattnet inte uppfyller kraven.

18 av de 33 officiella badplatserna besöks av över 200 badgäster per dag och klassificeras därför som EU-strandbad, vilket bland annat innebär att de värderas efter badvattendirektivets bedömningsgrunder. EU:s bedömning av kvaliteten på badvattnet baseras på de senaste fyra årens provtagningsserie. Klassificering av badvattnet sker med fyra betyg: Utmärkt badvattenkvalitet, Bra badvattenkvalitet, Tillfredställande badvattenkvalitet eller Dålig badvattenkvalitet.

Resterande 15 bad i staden benämns som övriga badplatser.

Bedömningen av vattnets tjänlighet för bad ur hygienisk synpunkt baseras på bakteriella vattenprover. Proverna analyseras med avseende på förekomsten av tarmbakterierna *E. coli* och *intestinala enterokocker* som indikerar fekal förorening av vattnet. Analysen görs i enlighet med badvattendirektivet och Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten (HVMFS 2012:14). Resultaten av provtagningen redovisas kontinuerligt på Havs- och vattenmyndighetens hemsida www.havochvatten.se. På Stockholms stads hemsida finns en direktlänk till denna sida där allmänheten kan hämta information om badvattenkvalitet, algblomning eller händelser som berör badplatserna.

Kravet enligt badvattendirektivet är att alla officiella strandbad som klassificeras som EU-strandbad ska ha enhetlig skyltning med symboler som visar klassningen av badvattenkvaliteten på respektive strandbad. Alla strandbad i Stockholm som är EU-strandbad uppfyller kravet på skyltning. Utöver skyltar med kvalitetsbedömning har miljöförvaltningen tagit fram en enhetlig

skylt för alla officiella strandbad, med svensk och engelsk text, som tillhandahållits stadsdelarna. Skylten innehåller information om att badet drivs av kommunen eller annan intressent, telefonnummer till driftcentralen för staden, adressen till Stockholms stads hemsida och adressen till Havs- och vattenmyndighetens informationssida Badplatsen.

Havs- och Vattenmyndighetens rekommendation är att vid otjänligt provresultat ska allmänheten informeras och badet ska skyltas med skylten *Avrådan från bad*. Rutinen att skylta vid otjänliga provresultat är densamma för samtliga bad, oavsett om de är EU-bad eller ett övrigt bad. Denna rutin har lett till att allmänheten har visat ett större intresse än tidigare för att besöka Havs- och vattenmyndighetens applikation ”Badplatsen” och Stockholms stads sida ”Miljöbarometern”, för att där hämta information om den aktuella statusen på baden.

Vid otjänligt prov ska ett omprov tas omedelbart efter att analysvaren inkommit för att förvaltningen ska kunna bedöma om det handlar om en ”kortvarig förorening” av badvattnet. En kortvarig förorening är en mikrobiologisk påverkan som bedöms upphöra inom tre dygn. Vid flera avvikande provresultat rekommenderas *Avrådan från bad* under hela den tid som utredningen pågår. En permanent *Avrådan från bad* görs om vidtagna åtgärder inte ger något resultat.

Mätresultaten från vattenprovtagningen rapporteras till Havs- och Vattenmyndigheten som i sin tur levererar dessa uppgifter till EEA (*Europeiska miljöbyrån*) och EU. Varje år kommer en rapport från EEA och EU-kommissionen som beskriver badvattenkvaliteten vid Europas alla EU-bad. EU-kommissionen gör sedan en egen sammanställning och klassificering av ländernas uppgifter inför kommande badsäsing. Den senaste rapporten utkom i juni 2024. Sex stycken av Stockholms badplatser hade fått klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet*. Dessa badplatser är Maltesholmsbadet (östra provtagningspunkten), Sättrastrandbadet (norra provtagningspunkten), Smedsuddsbadet (båda provtagningspunkterna), Kanaanbadet (östra provtagningspunkten), Långholmens strandbad och Ängbybadet (östra provtagningspunkten). Efter varje badsäsing får badplatserna nya klassificeringar av badvattenkvaliteten baserade på de senaste fyra årens provresultat. Klassificeringen som görs efter den senaste badsäsingen används inför nästkommande badsäsing. Vid klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet* beslutas om avrådan från bad under hela nästkommande badsäsing.

Tillsyn och uppdrag

Miljöförvaltningen bedriver tillsyn över driften av badplatserna. Härutöver utför förvaltningen provtagningen av badvattnet på

uppdrag av de som ansvarar för badplatserna. I uppdraget ingår även att hantera mediakontakter och kontakter med allmänheten.

Ärendet

Resultat av badvattenprovtagningen

Provtagnings säsongen för Stockholmsregionen sträcker sig från slutet av maj till mitten av augusti. Provtagning sker under den period flest människor uppehåller sig vid badplatserna och den kan komma att förlängas utifrån hur säsongens väder ser ut. Prover tas på badvattnet varannan vecka för bedömning av vattnets tjänlighet för bad ur hygienisk synpunkt. Vid avvikande analysresultat tas omprov på badvattnet så fort förvaltningen har fått analysresultatet från laboratoriet.

Av de totalt 300 prover som togs under sommaren visade 97 procent av proverna på godkänt resultat (240 prover visade resultatet tjänligt och 50 prover resultatet tjänligt med anmärkning). Andel otjänliga prover var således totalt tre procent (10 prover visade resultatet otjänligt).

I bilaga 1 redovisas provtagningsresultaten från årets badsäsong 2024.

Orsaker till förhöjda bakteriehalter

Generellt sett är badvattnet ur hygienisk synpunkt av god kvalitet vid Stockholms officiella badplatser. Orsaken till avvikande resultat är oftast väderförhållanden med kraftig nederbörd, att sjöfågel befinner sig på badplatsen eller haverier i avloppssystemen till följd av kraftig nederbörd. Andra orsaker till avvikande resultat kan vara problem med felkopplingar av avloppsledningar i nybyggda hus problem med pumpgröpar till toaletter eller verksamheter vid badplatserna.

Årets sommar har kännetecknats av ett omväxlande väder. Början av sommaren inleddes i juni där större delen av månaden var sval, men med högre temperaturer i slutet av juni. Under juli föll det stora regnmängder som i augusti byttes ut till höga temperaturer och ett torrare klimat. Belastningen på badplatserna har varit hög tidvis vid perioder av höga temperaturer. Badplatserna är mycket populära besöksplatser för stadens invånare och besökare.

Under sommarperioden har det vid ett par tillfällen regnat kraftigt över Stockholm. Det orsakade att stora mängder förorenat vatten rann ner direkt i recipienten.

Årets otjänliga prover var koncentrerade till nio badplatser. Det kan finnas flera orsaker till de otjänliga proverna. På en del av badplatserna som har stora öppna gräsytor uppehåller sig mycket

sjöfågel, framförallt kanadagås, vitkindad gås och gräsand. Dessa fåglar förorenar stränderna med sin avföring. Badplatser med stora öppna gräsytor är t.ex. Maltesholmsbadet, Sättrastrandbadet, Ängbybadet och Kanaanbadet. Dessa platser har även ganska grunt vatten vid strandkanten och vid regn kan fågelavföring spolats ner och ansamlas i vattnet. Vid dessa badplatser har en del avvikande provresultat noterats de senaste fyra åren. Resultaten av årets provtagning inklusive antalet prover som visar avvikande resultat redovisas i bilaga 1.

Vid alla tillfällen där den mikrobiologiska analysen visade resultatet otjänlig har förvaltningen gått ut med informationen om ***Avrådan från bad***. Detta har gjorts i samarbete med personal från berörda stadsdelsförvaltningar. Efter att ett nytt prov tagits och visat godkänt resultat har skyltarna tagits bort.

Strandbad med klassificering Dålig badvattenkvalitet

Nedan följer en redovisning av de ovan nämnda sex badplatser av EEA (Europeiska miljöbyrån) fått klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet* på grund av många avvikande provresultat under de fyra föregående årens provtagningsresultat.

Maltesholmsbadet

Maltesholmsbadet är ett strandbad som ligger vid Mälarens västra sida i Hässelby strand. Hässelby–Vällingby stadsdelsförvaltning ansvarar för driften och skötseln av badet. Badplatsen har två provtagningspunkter för vattenkvalitet: Maltesholm västra ligger vid bryggan och Maltesholm östra ligger vid strandkanten. Det skiljer ca 150 meter mellan dessa punkter. Provtagningspunkten Maltesholm östra har visat avvikande provtagningsresultat under de senaste fem åren och haft klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet* under hela badsäsongen 2020, 2021, 2022, 2023 och 2024. Hässelby–Vällingby stadsdelsförvaltning har under 2020 gjort en utredning för att hitta potentiella föroreningskällor och åtgärda dessa. Trots utredningen och en del åtgärder har vattenkvaliteten inte förbättrats. Stadsdelsförvaltningen blev förelagda hösten 2023 att återigen utreda orsaken till de höga bakteriehalterna och upprätta en skriftlig åtgärdsplan senast den 1 maj 2024. Utredning och åtgärdsplan inkom den 29 april 2024. Utredningen visade att den mest sannolika orsaken till de höga bakteriehalterna är gäss som befinner sig på platsen.

Klassificeringen görs utifrån en sammantagen bedömning från tidigare års provtagningsresultat. I år har årets provresultat visat på förbättrad badvattenkvalitet. Förhoppningsvis har de vidtagna åtgärderna som stadsdelen gjort under 2024 gett önskad effekt. Under badsäsongen 2024 har stadsdelen arbetat med nedanstående åtgärder för att förbättra badvattenkvaliteten:

- Harvning av gräset för att göra platsen mindre attraktiv för gässen att befinna sig på
- Informativa skyltar på badplatsen för att minska nedskräpning och matande av fåglar
- Ökad städfrekvens av fågelspillning
- Användning av drönare som fågelskrämma under hela säsongen

Sätrabadet

Sätrabadet är ett strandbad som ligger i sydvästra Stockholm inom Skärholmens stadsdelsförvaltning vid Mälaren. Badet ligger i en bukt och består av en lång, ca 150 m, relativt långgrund sandstrand, med stora gräsytor samt klippor norr om badplatsen. Strandbadet har två provtagningspunkter för badvattenvattenkvalitet: Sättra södra ligger vid bryggan och Sättra norra ligger vid strandkanten ca 120 meter från bryggan. Sättrabadet norra fick klassificering *Dålig badvattenkvalitet* under badsäsongen 2021, 2022, 2023 och 2024. Skärholmens stadsdelsförvaltning genomförde en utredning för att hitta eventuella föroreningskällor år 2021. Trots utredningen och en del åtgärder har vattenkvaliteten inte förbättrats.

Stadsdelsförvaltningen blev förelagda hösten 2023 att återigen utreda orsaken till de höga bakteriehalterna och upprätta en skriftlig åtgärdsplan senast den 1 maj 2024. Utredning och åtgärdsplan inkom den 30 april 2024. Utredningen visade på två sannolika föroreningskällor, varav den ena är gäss som befinner sig på platsen. Den andra sannolika orsaken är att det har påvisats höga bakteriehalter vid Sättraån som mynnar strax söder om badplatsen. Under badsäsong 2024 har Skärholmens stadsdelsförvaltning arbetat med nedanstående åtgärder för att förbättra badvattenkvaliteten:

- Djuprengöring av hela sandytan
- Daglig upplockning av fågelspillning
- Plantering av flertalet träd inom strandområdet.
- Fortsatt dialog med trafikkontorets skadedjurssamordnare om skydds jakt.
- Regelbunden skrämsel av fågel med drönare under hela badsäsongen.
- Daglig kontroll av korrekt uppsatta skyltar på badplatsen
- Provtagning i Sättraåns mynning samtidigt som ordinarie badvattenprovtagning för att undersöka om det förekommer förhöjda bakteriehalter där och om dessa korrelerar med badvattenkvaliteten vid provtagningspunkterna.

Smedsuddsbadet

Smedsuddsbadet är en stor badplats som ligger väster om Västerbron vid en vik i Riddarfjärden, Mälaren. Badet har två provtagningspunkter, Smedsuddsbadet västra som ligger vid bryggan och Smedsuddsbadet östra som är placerat ca 50 meter österut vid strandkanten. Badet ligger inom stadsdelen Kungsholmen och är mycket populärt och frekvent besökt av Stockholms invånare.

Under de senaste åren har provpunkten Smeduddsbadet östra visat avvikande badvattenprover med höga eller mycket höga bakteriehalter. Smeduddsbadets östra provtagningspunkt fick klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet* inför badsäsongen 2022, 2023 och 2024.

Förvaltningen har under våren 2022 ställt krav på Kungsholmens stadsdelsförvaltning att utreda och hitta potentiella föroreningskällor. Utredningen är genomförd och rapporten pekade på att den mest sannolika föroreningskällan var sjöfågel (kanadagäss) som uppehåller sig på platsen. Miljöförvaltningen förelade även Kungsholmens stadsdelsförvaltning att inkomma med ett åtgärdsprogram för att förbättra vattenkvaliteten. Inför badsäsongen 2024 fick även den västra provtagningspunkten klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet*. Stadsdelsförvaltningen har arbetat med nedanstående åtgärder under badsäsong 2023 och 2024 för att förbättra badvattenkvaliteten.

2023:

- Årlig djuprengöring av sanden vid badet för att få bort avföring från gäss samt andra föroreningar.
- Dialog med trafikkontorets skadedjursgrupp om hur Stockholms stad förhåller sig till skyddsjakt samt skrämsel med hjälp av till exempel grön laser under våren.
- Undersökt möjligheten att placera ut en eller flera rävattrapper vid badet med syfte att skrämja bort gässen från platsen.
- Kommunikationsinsats ”Ta hand om ditt skräp” med syfte att förhindra nedskräpning som drar gäss och andra djur till platsen genomfördes under våren och sommaren.
- Plantering av nya buskar och träd samt prova att släppa upp gräs på utvalda platser, med syfte att göra miljön vid badet mindre attraktivt för gäss.

2024:

- Fortsatt arbete med skyltning vid badplatsen för att motverka nedskräpning och matning av fåglar.
- Fortsatt arbete med att etablera de träd som planterades 2023 samt skapa nya planteringar på plats för att förbättra den fysiska miljön.
- Kungsholmen ämnar att ha fortsatt dialog med miljöförvaltningen och handläggare för arbetet med LÅP (lokala åtgärdsprogram) för expertis om möjliga förbättringar.

Kanaanbadet

Kanaanbadet är en badplats i Grimsta naturreservat vid Mälaren. Badet ligger inom Hässelby-Vällingbys stadsdelsförvaltning och har två kontrollpunkter. Badet har två långgrunda sandstränder om 100 meter, två bryggor, hopptorn och stora öppna gräsytor. Under de senaste åren har provpunkten Kanaanbadet östra visat avvikande badvattenprover med höga eller mycket höga bakteriehalter. Kanaanbadets östra provtagningspunkt fick klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet* inför badsäsongen 2023 och 2024. Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning blev förelagda hösten 2023 att utreda orsaken till de höga bakteriehalterna och att upprätta en skriftlig åtgärdsplan senast den 1 maj 2024. Utredning och åtgärdsplan inkom den 29 april 2024. Utredningen visade att den mest sannolika orsaken till de höga bakteriehalterna är gäss som befinner sig på platsen. Under badsäsongen 2024 har stadsdelsförvaltningen arbetat med nedanstående åtgärder för att förbättra badvattenkvaliteten:

- Harvning av gräset för att göra platsen mindre attraktiv för gässen
- Informativa skyltar på badplatsen för att minska nedskräpning och matande av fåglar
- Ökad städfrekvens av fågelspillning

Långholmens strandbad

På Långholmens norra sida vid Riddarfjärden ligger Långholmsbadet. Badet ligger nära Långholmens vandrarhem och är ett strandbad med både sand- och gräsytor. Södermalms stadsdelsförvaltning ansvarar för badplatsen, som inför badsäsongen 2023 och 2024 fick klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet* från Havs- och vattenmyndigheten mot bakgrund av de senaste årens avvikande badvattenprover med höga eller mycket höga bakteriehalter. Förvaltningen har under våren 2022 ställt krav på Södermalms stadsdelsförvaltning att utreda och hitta potentiella föroreningskällor. Utredningen är genomförd och rapporten indikerade att den mest sannolika föroreningskällan var sjöfågel (kanadagäss) som uppehåller sig på platsen. Miljöförvaltningen förelade även stadsdelsförvaltningen att inkomma med ett åtgärdsprogram för att förbättra vattenkvaliteten. Under badsäsong 2023 och 2024 har stadsdelen arbetat med nedanstående åtgärder för att förbättra badvattenkvaliteten.

2023:

- Djuprengöring av sand på badplatsen

- Under hösten utrett möjligheten att tillföra växtlighet såsom buskar eller träd för att göra badplatsen mer ogästvänlig för gässen.
- Södermalms stadsdelsförvaltning deltog i pilotprojekt under juni månad där staden testade att både skrämma och inventera gäss vid badstränder med drönare. Projektet samordnades av stadsledningskontoret.
- Dialog med trafikkontorets skadedjursansvarig. Utökad skydds jakt av gäss.
- Framtagande av flera åtgärdsförslag på omgestaltning av badplatsen, som innefattar fysiska barriärer och växtlighet, för att göra det mindre trivsamt för gässen.

2024:

- Djuprengöring av sanden inför säsongsstart samt kontinuerlig renhållning under säsong.
- Fortsättning av pilotprojekt med drönare.

Ängbybadet

Ängbybadet är en stor badplats med två sandstränder och stora gräsytor. Bromma stadsdelsförvaltning ansvarar för badplatsen. Det västra badet har tre stycken bryggor. Ängbybadet östra, som är en sandstrand, fick inför badsäsongen 2023 och 2024 klassificeringen *Dålig badvattenkvalitet* på grund av de senaste årens höga bakteriehalter. Miljöförvaltningen förelade Bromma stadsdelsförvaltning under hösten 2023 att utreda orsaken till de höga bakteriehalterna och upprätta en skriftlig åtgärdsplan. Utredningen skulle inkomma till miljöförvaltningen med redovisning senast den 1 maj 2024 men stadsdelen har fått förlängt datum för redovisning till den 1 december 2024. Anledningen till den förlängda redovisningstiden är att stadsdelen ska kunna inkludera badsäsongen 2024 i utredningen.

Algblomning

Under senare delen av sommaren har en del sjöar visat tendenser till algblomning. Orsaken till detta har varit värmeperioden under augusti månad. Två av stadens badplatser, Långsjöbadet och Herrängens brygga, har visat tecken på kraftig algblomning i slutet av badsäsongen. Information med avrådan från bad har anslagits på baden och samma information har uppdaterats på Havs- och vattenmyndighetens sida Badplatsen. Algblomningen i Långsjön varade från mitten av augusti fram till slutet av badsäsongen.

Trafikkontorets uppdrag 2024

Trafikkontoret har under 2024 haft två stadsövergripande budgetuppdrag att dels samordna inrättandet av fler badplatser i staden, dels att identifiera lämpliga platser att avskaffa badförbudet på. Mot bakgrund av detta har Trafikkontoret beställt provtagning av badvattenkvalitet av miljöförvaltningen på 16 platser i staden under sommarens badsäsong. Platserna är delvis utvalda ur den handlingsplan för nya bad som miljöförvaltningen publicerade 2022, delvis efter var externa aktörer sökt om bygglov för att anlägga bad- eller bastuanläggningar. I större delen av innerstaden råder badförbud då vattenområdet är utpekade som hamnområde.

Av de totalt 94 prover som togs under sommaren på dessa 16 platser visade 89 procent av proverna på godkänt resultat (71 prover visade resultatet tjänligt och 13 prover resultatet tjänligt med anmärkning).

I bilaga 2 redovisas provtagningsresultaten från Trafikkontorets 16 platser under badsäsong 2024.

Det är flertalet faktorer, utöver att badvattenkvaliteten är god ur hygienisk synpunkt, som spelar in i om en plats är lämplig att anlägga som badplats eller inte. Trafikkontorets utredning av dessa 16 platser är ett pågående arbete och provtagning av badvattenkvaliteten kommer att fortsätta även nästkommande badsäsong.

Förvaltningens synpunkter och förslag

En stor utmaning för Stockholms badplatser är sjöfågel som befinner sig på badplatserna. Stora flockar av kanadagäss och vitkindade gäss förekommer på flera av badplatserna och förorenar stränderna med sin avföring vilket bidrar till avvikande provresultat om inte sanden städas kontinuerligt. Speciellt drabbade är stränderna med stora öppna gräsytor. Baden som har fått klassificering *Dålig badvattenkvalitet* har ofta stora problem med sjöfågelförekomst och det har varit en starkt bidragande orsak, tillsammans med andra faktorer, till många avvikande badvattenprover. Det är därför viktigt att verksamhetsutövarna regelbundet städar badplatserna för att minska kontamineringen av fågelavföring i vattnet. Flera åtgärder pågår också för att minska beståndet av gäss vid badplatser. En sådan åtgärd är att trafikkontoret, som ansvarar för viltvård, efter beställning från stadsdelarna har skjutit ett antal kanadagäss. Dock bedömer trafikkontoret att metoden inte är tillräckligt effektiv då fåglarna flyttar på sig till ett annat ställe efter skotten. De kan således endast skjutas av en eller ett fåtal gäss vid varje tillfälle. Under sommarens gång har stadsdelarna arbetat med flertalet andra åtgärder för att

förbättra badvattenkvaliteten. En viktig del i det framtida arbetet med åtgärder för en förbättrad badvattenkvalitet är arbetet med att omgestalta badplatserna på ett sådant sätt som gör att gässen finner badplatserna mindre attraktiva att befinna sig på under sommarmånaderna.

Resultaten från sommarens vattenprovtagning har visat på en förbättrad badvattenkvalitet under årets badsäsong i jämförelse med tidigare år. En förbättrad badvattenkvalitet går även att se på de fem badplatser med *Dålig badvattenkvalitet* där stadsdelarna under årets gång arbetat med förbättringsåtgärder. Det varierande vädret under sommaren med kontraster mellan regn och värme kan ha bidragit till ett bättre provtagningsresultat under årets badsäsong. Det arbete som stadsdelarna har utfört på badplatserna för att minska antalet gäss i samband med frekvent städning av stränderna har förhoppningsvis gett önskad effekt och bidragit till en förbättrad badvattenkvalitet i år. Fortsatt uppföljning krävs kommande badsäsong för att utvärdera om vidtagna åtgärder haft önskad effekt.

Klimatförändringar påverkar temperatur och nederbörd som i sin tur påverkar vattenkvaliteten. Sambandet mellan klimatförändringar och ökade bakteriehalter i vattnet behöver fortsatt studeras, även lokalt. Forskning visar att temperatur och nederbörd har ökat, sett till hela Sverige. Ökade temperaturer och klimatförändringar kan i framtiden påverka frekvensen av provtagning, samt en utökad provtagningsperiod, under badsäsongen.

Förvaltningen ser positivt på att fler badplatser etableras i Stockholm. Detta bidrar till att öka rekreativsmöjligheterna för stadens invånare och besökare. När verksamhetsutövarna vill planera för och etablera nya badplatser kan miljöförvaltningen bistå i processen genom att bedöma lämpligheten av den utvalda platsen och med badvattenprovtagning värdera badvattnets status för en officiell badplats. För att kunna bedöma badvattenkvalitet ur hygienisk synpunkt behöver förvaltningen en provtagningsserie om två badsäsonger, för att fånga in eventuella variationer mellan åren. Utöver en provtagningsserie på två år rekommenderar förvaltningen att verksamhetsutövarna till nya badplatser tar del av den handlingsplan för nya bad som togs fram år 2022. Handlingsplanen tydliggör vilka krav som ställs vid inrättande av ny offentlig badplats och ger vägledning kring arbetsgång från förslag till genomförande.

Slut

Bilagor

Bilaga 1. Provtagningsresultat ordinarie badplatser 2024

Bilaga 2. Provtagningsresultat Trafikkontorets platser under utredning 2024